Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) (jud. Grigorii Cazacu)
Dosarul nr.3a-286/23
2-22074246-02-3a-22022023

D E C I Z I E

25 octombrie 2023 mun. Chișinău

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ
al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

în componența:
Președintele ședinței, judecătorul Veronica Negru
Judecători Ina Dutca și Ecaterina Palanciuc
Grefier Alin Andrieș

examinând în ședință publică apelul declarat de către ***** împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 01 decembrie 2022, emise în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de către ***** împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Rîșcani, terț SRL „Soldi", privind obligarea emiterii actului administrativ favorabil,

c o n s t a t ă :

În data de 26 mai 2022, *****, a înaintat acțiune în instanța de contencios administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, privind anularea deciziei nr. 92/2022/41314 din 12.04.2022 privind respingerea cererii în stabilirea pensiei, a deciziei nr. C-907/22 din 10.05.2022 și, obligarea emiterii actului administrativ individual în temeiul cererii nr. 92/2022/3828 din 15.03.2022.

În motivarea acțiunii a invocat reclamanta că, în data de 15.03.2022 în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale, Casa Teritorială Chișinău, Rîșcani, a depus cererea nr. 92/2022/3828 împreună cu certificatul de naștere al copilului, cât şi carnetul de muncă în original (atât cel de tip vechi cu nr. 1024527, cât şi cel de tip nou cu nr. AA 0530032), pentru acordarea pensiei anticipată pentru carieră lungă. Iar peste câteva zile după depunerea cererii au fost aduse şi extrasele ordinelor prin care s-a acordat concediul de maternitate (care a început din data de 19.06.1992), cât şi extrasul actului ce conţine informaţia despre concediile medicale. Extrasele acestor acte acum se află la Casa Naţionale de Asigurări Sociale, Casa Teritorială Chișinău, Rîșcani.

În acest context, menționează reclamanta că, ulterior nu a fost anunțată despre necesitatea prezentării unor acte suplimentare. Însă, în data de 12.04.2022 de către Casa Naţională de Asigurări Sociale, Casa Teritorială Chișinău, Rîșcani, a fost emisă decizia nr.92/2022/41314 privind respingerea cererii în stabilirea pensiei, din motiv că nu a fost realizat un stagiu necesar de 35,6 ani, „având doar 31,7 ani".

Astfel, comunică reclamanta că, în data de 18.04.2022, decizia nr.92/2022/41314 a fost recepționată prin scrisoare recomandată. Iar în data de 19.04.2022, carnetul de muncă a fost retras de la Casa Națională de Asigurări Sociale, Casa Teritorială Chișinău,

Rîșcani, pentru a clarifica anumite momente. Întrucât, în decizia nr.92/2022/41314 se regăseşte istoria asiguratului, care a fost calculată greşit, deoarece: nu s-a luat în calcul perioada de asigurare din data de 28.06.1994 până la data de 24.05.1995 (10 luni şi 28 de zile). Or, această perioadă a fost inclusă incorect în termenul concediului de maternitate, deoarece începând cu data 28.06.1994, ***** a fost angajată în postul de ajutor de educator la Grădiniţa nr.50 din mun. Chișinău şi nu mai beneficia de concediul de maternitate acordat de către compania S.A. ,,Zorile". Aceste fapte se confirmă prin: înscrisurile din carnetul de muncă de tip vechi de la paginile nr. 4-5; extrasele ordinelor prin care s-a acordat concediul de maternitate de către S.A. "Zorile", care se află acum la Casa Națională de Asigurări Sociale, Casa Teritorială Rîșcani; extrasul din ordinul nr. 134 c din 07.09.1994 privind concedierea, emis de către S.A. ,,Zorile"; adeverinţa nr. 109 din 18.05.2022 pentru calcularea pensiei în salariu, emisă de Direcţia Educaţie, Tineret şi Sport, sect. Rîşcani, prin care se confirmă venitul salarial a lui ***** din cadrul Grădiniţei nr. 50 din mun. Chişinău începând cu luna iunie a anului 1994 şi finisând cu luna august a anului 1999.

Prin urmare, reclamanta invocă că, nu s-a luat în calcul perioada de asigurare în economia naţională din data de 15.07.1999 până în data de 14.04.2003 (3 ani şi 8 luni), timp în care ***** era angajată în calitate de servitoare în magazinul ,,Cascada Azurie", Filiala Firmei Comerciale de Producţie ,,Soldi" SRL, fapt confirmat prin: înscrisurile din carnetul de muncă de tip vechi la paginile nr. 8-9; înscrisurile din carnetul de muncă de tip nou de la paginile nr. 10-11; confirmarea nr.26/1-03/4-21-384/1925 din 17.05.2022 emisă de Serviciul Fiscal de Stat, prin care se confirmă că s-au obţinut venituri şi au fost reţinute obligaţii fiscale în perioada de timp cuprinsă din data de 15.07.1999 până la data de 14.04.2003; prin faptul că unitatea emitentă a carnetului de muncă de tip nou a fost chiar Filiala Firmei Comerciale de Producţie (FCP) "Soldi" în data de 10.04.2001, înscris regăsit chiar pe prima pagină a carnetului de muncă.

În acest context, informează reclamanta că, în data de 20.04.2022 în adresa Casei Naţionale de Asigurări Sociale, Casa Teritorială Rîșcani, a depus cerere prealabilă de contestare a actului administrativ, care a fost înregistrată sub numărul 972, prin care a solicitat anularea deciziei nr.92/2022/41314 din 12.04.2022 privind respingerea cererii în stabilirea pensiei, cât şi luarea unei decizii corecte în baza cererii nr. 92/2022/3828 din 15.03.2022. Însă, în data de 12.05.2022, prin scrisoare recomandată a recepționat decizia C-907/22 emisă în data de 10.05.2022, adică cu întârziere, deoarece conform art. 167 alin.(3) din Codul administrativ, autoritatea publică emitentă soluționează cererea prealabilă în termen de 15 zile calendaristice, prin urmare decizia urma să fie emisă cel târziu în data de 05.05.2022, luând în considerare faptul că cererea prealabilă a fost depusă şi înregistrată în data de 20.04.2022.

Astfel, reclamanta consideră că, chiar prima frază din decizia C-907/22 e un fals, şi anume prin prezenta, Casa Națională de Asigurări Sociale, cu referire la cererea prealabilă înregistrată în data de 27.04.2022 cu nr. C-907/22.

La fel indică că și a doua frază din decizia C-907/22 face o referire greșită la art. 15^2 alin.(1) din Legea nr.156 din 14.10.1998 privind sistemul public de pensii, deoarece dreptul la pensie anticipată pentru carieră lungă se acordă persoanelor care au realizat un

stagiu contributiv de cotizare cu 3 ani (dar nu de 5 cum e menționat în decizie) pentru femei mai mare decât cel prevăzut la art. 42 alin. (1).

O altă frază care se regăsește în decizia C-907/22 şi stârneşte multe nedumeriri e că la determinarea stagiului de cotizare, nu a fost luată în calcul, perioada de activitate indicată în carnetul de muncă din cadrul SRL „Soldi" 07.1999 - 04.2003, deoarece entitatea SRL „Soldi" a prezentat declarațiile REV-5, însă calculul salariului lipsește.

Susține reclamanta că, carnetul de muncă până la aprobarea Regulamentului privind modalitatea de calculare a pensiilor şi modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor nr. 165 din 21.03.2017, constituia documentul de bază privind activitatea de muncă a salariaţilor pe teritoriul Republicii Moldova şi toate înscrierile referitoare la angajare, transfer, stimulări şi recompense se efectuau în corespundere cu ordinele (dispoziţiile, deciziile, hotărîrile) angajatorului. Or, salariatul, conform art.1 din Codul muncii, e o persoană fizică (bărbat sau femeie) care prestează o muncă conform unei anumite specialităţi, calificări sau într-o anumită funcţie, în schimbul unui salariu, în baza contractului individual de muncă.

Prin urmare, susține reclamanta că, e imposibil să lipsească calculul salariului, în timp ce înscrisurile în carnetul de muncă sunt prezente. Astfel, şi în decizia C-907/22 nu s-a luat în calcul perioada de asigurare în economia națională din data de 15.07.1999 până în data de 14.04.2003, timp în care era angajată în calitate de servitoare în magazinul „Cascada Azurie", filiala Firmei Comerciale de Producţie „Soldi" SRL, care la moment magazinul e dizolvat. Or, conform prevederilor pct. 59 din Regulamentul privind modalitatea de calculare a pensiilor şi modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor nr. 165 din 21.03.2017, la dorința solicitantului de pensie, lunile cu un număr incomplet de zile lucrate în legătură cu încadrarea în serviciu sau concediere pot fi considerate luni complete de lucru.

În legătură cu acest fapt, menționează reclamanta că, a fost angajată în data de 28.06.1994 în postul de ajutor de educator la Grădiniţa nr.50 prin ordinul nr.95 din 28.06.1994 (pagina 4 din Carnetul de muncă de tip vechi Nr.1024527). Or, conform pct. 64 din Regulamentul privind modalitatea de calculare a pensiilor şi modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor nr. 165 din 21.03.2017 stagiul de cotizare se exprimă în ani şi se calculează prin însumarea lunilor pentru care s-au plătit contribuţii în mărimile stabilite în Legea privind sistemul public de asigurări sociale şi împărţirea acestor sume la 12. Rezultatul obţinut se rotunjeşte până la o unitate după virgulă.

Astfel, reține reclamanta că, stagiul de cotizare *de iure* până în data de 28.02.2022 ar trebui să constituie 36,3 ani. Calculele finale ţin de competenţa Casei Naţionale de Asigurări Sociale, Casa Teritorială Chișinău, Rîșcani, şi au fost făcute doar pentru a arăta stagiul real de cotizare.

Totodată comunică reclamanta că, în data de 16.05.2022, a depus o cerere la Oficiul Fiscal Rîşcani, prin care a solicitat informaţia cu privire la impozitul achitat din veniturile salariale din perioadele cuprinse între data de 28.06.1994-01.09.1999, când a fost angajată la Grădiniţa nr.50 din mun. Chişinău; şi 15.07.1999 - 14.04.2003, când a

fost angajată la magazinul „Cascada Azurie”, Filiala Firmei Comerciale de Producţie „Soldi” SRL, mun. Chişinău.

Tot în aceiași zi a mai depus şi o cerere la Direcţia Educaţie, Tineret şi Sport, sect. Rîşcani, prin care a solicitat să i se ofere informaţia cu privire la certificatele salariale din perioada cuprinsă între data de 28.06.1994 - 01.09.1999, când a fost angajată la Grădiniţa nr.50 din mun. Chişinău, iar în data de 18.05.2022 a obţinut extrasul din ordinul nr. 134 c din 07.09.1994, prin care s-a acceptat demisia lui *****, din funcţia de rihtuitor încălţăminte în cadrul companiei S.A „Zorile”, în temeiul cererii personale, cu începere din data de 06.09.1994.

Astfel, reclamanta susține că, tot în data de 18.05.2022, i-a fost oferită adeverinţa nr.109 din 18.05.2022 pentru calcularea pensiei în salariu, emisă de Direcţia Educaţie, Tineret şi Sport, sect. Rîşcani. Prin această adeverinţă se confirmă venitul salarial a lui ***** din cadrul Grădiniţei nr. 50 din mun. Chişinău începând cu luna iunie a anului 1994 şi finisând cu luna august a anului 1999. Prin urmare, acest act confirmă că stagiul de cotizare a perioadei de activitate 28.06.1994- 24.05.1995 (10 luni și 28 de zile) a fost omis neîntemeiat și ilegal de către Casa Naţională de Asigurări Sociale, Casa Teritorială Chișinău, Rîșcani.

Prin urmare, consideră reclamanta că, conform deciziei nr. C-907/22 doar prezentarea acestui act era necesară pentru includerea stagiului de cotizare a perioadei de activitate 28.06.1994 - 24.05.1995, iar despre necesitatea acestuia a fost anunțată doar după ce procedura prealabilă a luat sfârşit.

La fel declară reclamanta că, în data de 18.05.2022, a obținut și confirmarea nr.26/1 -03/4-21-384/1925 din 17.05.2022 emisă de Serviciul Fiscal de Stat. Prin acest act se confirmă că ***** conform datelor din Sistemul Informațional al Serviciului Fiscal de Stat, a obținut venituri și i-au fost reținute obligații fiscale din venitul obținut în perioada anilor 1998-2003. Or, Serviciul Fiscal de Stat deține asemenea date doar începând cu anul 1998.

Astfel, reclamanta invocă că, această confirmare incontestabil certifică faptul că nu s-a luat în calcul perioada de asigurare în economia națională din data de 15.07.1999 până în data de 14.04.2003 (3 ani şi 8 luni), de către Casa Națională de Asigurări Sociale, Casa Teritorială Chișinău, Rîșcani, cât și faptul că ***** era angajată legal, a achitat toate taxele necesare la bugetul public național şi nu înregistrează restanță față de bugetul public național. Or, Casa Teritorială Chișinău, Rîșcani, prin deciziile sale a omis calculul unei perioade de asigurare în economia națională de 4 ani, 6 luni și 28 de zile.

Prin urmare consideră reclamanta că, deciziile Casei Teritoriale de Asigurări Sociale de refuz în stabilirea pensiei anticipată pentru carieră lungă sunt ilegale şi neîntemeiate, care încalcă dreptul la o viață decentă şi la o pensie corespunzătoare. Or, art. 46 și 47 din Constituție, prevede că, dreptul la proprietate privată, precum şi creanțele asupra statului sunt garantate.

Pct.14 din hotărârea Curţii Constituţionale nr. 27 din 20.12.2011, stabilește că, din perspectiva art. 1 al Protocolului nr. 1 la CEDO şi a jurisprudenţei CtEDO referitoare la acest subiect, drepturile care decurg din contribuţiile de asigurări sociale, cum este

dreptul la pensie, constituie drepturi patrimoniale, care intră sub protecţia art.l din Protocolul nr.l CEDO (dreptul la proprietate).

Conform pct. 71 din hotărârea Curţii Constituţionale nr. 19 din 19.07.2016, Curtea subliniază că dreptul la pensie (tratat ca un drept de proprietate în sensul art. 1 din Protocolul nr. 1 la CEDO) nu poate fi privit doar ca un drept subiectiv civil, ci, în primul rând, acesta face parte din domeniul raporturilor de protecţie socială, şi prin natura lor social-juridică primară, pensiile sunt sursa principală şi permanentă de subzistenţă a pensionarilor.

Conform art. 15^2 alin.(1) din Legea nr.156 din 14.10.1998 privind sistemul public de pensii, dreptul la pensie anticipată pentru carieră lungă se acordă persoanelor care au realizat un stagiu contributiv de cotizare cu 5 ani pentru bărbaţi și cu 3 ani pentru femei mai mare decât cel prevăzut la art. 42 alin. (1).

Astfel, susține reclamanta că, dreptul la pensie anticipată pentru carieră lungă se acordă solicitanților indiferent de vârstă, cu condiția confirmării unui stagiu contributiv de cotizare, care în cazul femeilor până în data de 30.06.2022 constituie 35,5 ani.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 19 septembrie 2022, s-a atras în proces în calitate de persoană terță SRL„Soldi” (f.d.66-66 verso).

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 01 decembrie 2022, s-a respins acțiunea ca neîntemeiată.

În data de 08 decembrie 2022, *****, a depus apel motivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 01 decembrie 2022, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei decizii noi privind admiterea acțiunii.

În motivarea apelului declarat, *****, a invocat argumentele relatate mai sus întru susținerea acțiunii înaintate în judecată. Suplimentar comunicând că, instanța de fond a examinat neaprofundat și superficial acțiunea, nepunând la bază atât suportul legal cât și suportul probatoriu dedus instanței, iar prin urmare, hotărârea este neîntemeiată din punct de vedere faptic și juridic. Or, la adoptarea hotărârii, instanța, în limitele pretențiilor invocate, urma să aprecieze probele, să determine circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii, de fapt însă totul s-a petrecut într-un mod superficial.

Mai mult ca atât, instanța de fond nu a luat în calcul perioada de asigurare în economia națională din data de 15.07.1999 până în data de 14.04.2003 (3 ani și 8 luni), timp în care ***** era angajată în calitate de servitoare în magazinul „Cascada Azurie”, Filiala Firmei Comerciale de Producție „Soldi” SRL. Or, art. 15^2 alin.(1) din Legea nr. 156 din 14.10.1998 privind sistemul public de pensii, stabilește că, dreptul la pensie anticipată pentru carieră lungă se acordă persoanelor care au realizat un stagiu contributiv de cotizare cu 5 ani pentru bărbați și cu 3 ani pentru femei mai mare decât cel prevăzut la art. 42 alin. (1).

Astfel, reține apelanta că, dreptul la pensie anticipată pentru carieră lungă se acordă solicitanților indiferent de vârstă, cu condiția confirmării unui stagiu contributiv de cotizare, care în cazul femeilor până în data de 30.06.2022 constituia 35,5 ani.

Intimata, Casa Națională de Asigurări Sociale, fiind notificată despre apelul declarat de către ***** împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 01 decembrie 2022, prin referința depusă în data de 16 iunie 2023, a solicitat respingerea recursului. Invocând că, hotărârea primei instanțe este legală, motivată și bine argumentată, cauza fiind examinată sub toate aspectele, au fost constatate toate circumstanțele cauzei și a fost aplicată și interpretată corect atât legea materială câtș§i cea procedural. Or, instanța de fond a examinat minuțios toate probele anexate la dosar atât de către reclamant/apelant cât și de pârât, fiecare înscris fiind cercetat separat. Iar astfel, argumentele de fapt și de drept expuse de apelantă în cererea de apel sunt absolut declarative și neîntemeiate. Solicitările acesteia fiind în contradicție cu normele legale în vigoare. Întrucât, pensia de asigurări sociale este un drept bănesc cuvenit asiguratului, în condițiile Legii nr.156/1998, corelativ obligațiilor privind plata contribuțiilor de asigurări sociale de stat.

Conform art.3 lit. e) al Legii nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, sistemul public de asigurări sociale se organizează funcționează având ca principiu de bază, principiul contributivității, conform căruia prestațiile de asigurări sociale se constituie pe baza contribuțiilor datorate de persoanele fizice și juridice participante la sistemul public de asigurări sociale, drepturile privind stabilirea/recalcularea prestațiilor sociale se cuvin în temeiul achitării contribuțiilor asigurări sociale la bugetul asigurărilor sociale de stat.

Conform prevederilor art.15^2 al Legii nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii în vigoare din data de 01.01.2022, dreptul la pensie anticipată pentru carieră lungă se acordă solicitanților indiferent de vârstă, cu condiția confirmării unui stagiu contributiv (cotizare, care în cazul femeilor constituie - 35,5 ani).

Astfel, reține intimate că, femeile care au realizat un stagiu contributiv de cotizare cu 3 ani mai mare decât cel prevăzut la art. 42 alin.(1) al Legii pre citate, 35,5 ani, pot solicita stabilirea pensiei anticipate pentru carieră lungă, începând cu 01.01.2022. Stagiul de cotizare necesar acordării pensiei anticipate pentru carieră lungă insumează doar perioadele contributive și respectiv nu se i-au în calcul perioadele necontributive prevăzute la art.5 alin. (2) și art.50 alin.(l) lit. d) și e) din Legea nr.156/199 privind sistemul public de pensii, perioada ingrijirii copiilor până la vârsta de 3 ani perioadă în care asiguratul a beneficiat de indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă, de ajutor de șomaj, studiile în instituțiile de învățământ superior de zi până la 1 ianuarie 1999.

Conform pct.70 din Regulamentul privind modalitatea de calculare a pensiilor si modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 165/2017 actul de bază care confirmă stagiul de cotizare, este carnetul de muncă.

În lipsa carnetului de muncă sau în cazurile în care carnetul de muncă include înscrieri incorecte și imprecise sau lipsesc înscrisurile respective despre anumite perioade de activitate, pentru confirmarea stagiului se iau în considerare adeverințele, extrasele din

ordine.

Conform prevederilor art.7 al Legii nr. 156/1998, confirmarea stagiului de cotizare realizat după 01.01.1999 se face pe baza datelor din contul personal, gestionat în conformitate cu Legea nr. 489/1999 privind sistemul public al asigurărilor sociale.

Astfel, indică intimate că, conform art.36 al Legii nr.489/1999 stagiul de cotizare se exprimă în ani și se calculează prin însumarea lunilor pentru care s-au plătit contribuții, în mărimile stabilite, la bugetul asigurărilor sociale de stat.

Conform art.32 al aceleiași Legi, neplata în termenele stabilite a contribuției de asigurări sociale de către asiguraţii cu declarație de asigurare sau cu contract de asigurare atrage după sine decăderea din drepturile la prestații până la achitarea contribuțiilor restante și a majorărilor de întârziere aferente.

Respectiv, în situațiile în care lipsește informația despre careva perioade în contul persoanei asigurate, perioadele respective nu se includ în stagiul de cotizare și venitului mediu lunar asigurat.

Astfel, relatează intimatul că, urmare examinării actelor din dosarul personal de pensionare al apelantei s-a constatat, ca în data de 15.03.2022 apelanta a depus către Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Râșcani cererea cu actele necesare pentru stabilirea pensiei anticipate pentru carieră lungă în condițiile art.15^2 al Legii nr. 156/1998. Însă, în data de 11.04.2022, Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Râșcani a respins cererea de acordare a dreptului la pensie anticipată pentru carieră lungă, deoarece, apelanta nu confirma stagiul necesar de cotizare de 35,5 ani, stagiul confirmat fiind de 31.7 ani.

În acest context menționează intimate că, la determinarea stagiului de cotizare și venitului asigurat pentru acordarea prestației solicitate au fost incluse în calcul toate perioadele de activitate în care au fost calculate și achitate contribuții de asigurări sociale de stat la bugetul asigurărilor sociale de stat.

Subsidiar comunică intimata că, în stagiului de cotizare al apelantei nu a fost inclusă în calcul, perioada de activitate indicată în carnetul de muncă din cadrul SRL „Soldi” 07.1999 - 04.2003, deoarece entitatea SRL „Soldi” a prezentat declarațile REV-5, însă calculul salariului a apelantei lipsește, (astfel, Casa Națională de Asigurări Sociale nu cunoaște care ar fi salariu reclamantei pentru perioada respectivă, pentru a fi inclus în calculul pensiei). Respectiv, conform datelor din contul personal de asigurări sociale ale persoanelor asigurate, nu se confirmă activitatea și venitul asigurat.

Totodată, indică intimate că, conform pct.64 al Hotărârii Guvernului nr. 165/2017 stagiul de cotizare se exprimă în ani și se calculează prin insumarea lunilor pentru care s-au plătit contribuții în mărimile stabilite în Legea privind sistemul public de asigurări sociale și împărțirea acestor sume la 12.

Astfel, reiterează intimate că, pensia anticipată pentru cariera lungă este o categorie specială, anticipată de pensie care impune condiții aparte stipulate expres în lege și la calculul acesteia nu pot fi invocate decât perioadele asigurate din care au fost calculate și achitate contribuții de asigurări sociale la bugetul asigurărilor sociale de stat. Or, instanța de fond a argumentat clar fiecare pretenție făcând trimitere atât la actele normative în vigoare, pertinente speței cât și probele administrate pe parcursul examinării și soluționării cauzei în fond.

Persoana terță, SRL,,Soldi”, fiind notificată despre apelul declarat de către ***** împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 01 decembrie 2022, referință nu a prezentat.

Participanții la proces, fiind legal citați pentru ședința de judecată, în instanța de apel, nu s-au prezentat.

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii contestate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră apelul admisibil și întemeiat cu casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii privind admiterea acțiunii, din următoarele considerente.

Conform art.240 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, examinând cererea de apel, instanța de apel casează integral hotărârea primei instanţei şi emite o nouă decizie.

Conform art.231 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile judecătoriilor adoptate în contenciosul administrativ pot fi contestate cu apel.

Art.232 Cod administrativ prevede că, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel. Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Din materialele dosarului completul specializat atestă că, apelanta, *****, nu a omis termenul de declarare a apelului prevăzut la art.232 Cod administrativ, întrucât a depus cererea de apel din start motivată în data de 08 decembrie 2022 (f.d.76-87), ori dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) a fost emis în data de 01 decembrie 2022 (f.d.71), iar hotărârea motivată fiind adusă la cunoștință ultimei în data de 08 februarie 2023, fapt ce se atestă prin avizul poștal anexat la materialele cauzei (f.d.106).

Conform jurisprudenței CtEDO instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze doar la însușirea motivelor și concluziilor date de instanța inferioară.

Subsecvent, instanța de apel accentuează că, conform recomandărilor Avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești se invocă că o motivație și o analiză clară, sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești și un aspect important al dreptului la un proces echitabil.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

menționează că art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de a-și argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent și unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare și dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabil, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de ar putea exercita un eficient control judiciar. Or, hotărârile motivate urmăresc scopului de a demonstra părților că acestea au fost auzite, și, astfel, să contribuie la o acceptare mai ușoară de către aceștia a deciziei (a se vedea cauza CtEDO Ruiz Torija contra Spaniei).

Totodată, art. 238 Cod administrativ, prevede că, în procedura de apel nu pot fi prezentate probe noi decât dacă un participant la proces dovedește că a fost în imposibilitate să le prezinte în procedura de examinare în fond și instanța de apel le admite printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs. Instanța de apel este în drept să solicite din oficiu probe noi, în măsura în care le consideră necesare pentru justa soluționare a cauzei.

Conform art.231 alin. (2) Cod administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Art. 194 alin. (1) Cod administrativ, prevede că, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

Conform art.219 alin. (1) - (4) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt *din oficiu* în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces. Instanța de judecată poate avea o discuție juridică cu participanții la proces sau poate da în scris indicații cu privire la situația de drept a cauzei examinate.

Conform jurisprudenței CtEDO instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze doar la însușirea motivelor și concluziilor date de instanța inferioară.

Verificând temeinicia și legalitatea hotărârii primei instanțe, stabilind starea de fapt și de drept, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ conchide că concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, nu corespund circumstanțelor de fapt.

Astfel, în cadrul dezbaterilor judiciare în instanța de apel s-a stabilit că: în data de 15 martie 2022, *****, s-a adresat către Casa Teritorială de Asigurări Sociale sectorul

Rîșcani, cu cerere prin care a solicitat stabilirea pensiei anticipate pentru carieră lungă în condițiile art. 15^2 al Legii nr. 156/1998 (f.d. administrativ 2). Care prin decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sectorul Rîșcani nr. 92/2022/41314 din 11 aprilie 2022, a fost respinsă deoarece, solicitanta nu confirmă stagiul necesar de cotizare de 35,5 ani, stagiul confirmat fiind de 31,7 ani (f.d administrativ 1).

Conform art. 3 Cod administrativ, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Art.5 Cod administrativ, prevede că, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Conform art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art.17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Art. 20 Cod administrativ, prevede că, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană, care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice, poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Art.208 alin.(1) Cod administrativ, prevede că, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă. Dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, acțiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual.

Conform art.162 alin.(1) și alin.(3) Cod administrativ, procedura prealabilă urmărește scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale. Cererea prealabilă poate fi îndreptată spre:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul;

b) emiterea unui act administrativ individual.

Prin urmare, respectând prevederile art.208 alin.(1) și alin.(3) Cod administrativ, în data de 20 aprilie 2022, ***** a înregistrat la Casa Națională de Asigurări Sociale cererea prealabilă prin care a solicitat anularea deciziei nr. 92/2022/41314 din 14.04.2022

și emiterea deciziei în baza cererii nr. 92/2022/3828 din 15.03.2022 (f.d.22-24), care prin răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. C-907/22 din 10 mai 2022, s-a respins ca neîntemeiată (f.d.26-27).

Conform art. 209 alin. (1) Cod administrativ, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la:

a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia;

b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin. (1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător.

Ca urmare, în data de 26 mai 2022, *****, a înaintat acțiune în instanța de contencios administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, persoană terță SRL„Soldi", privind anularea deciziei nr. 92/2022/41314 din 12.04.2022 privind respingerea cererii în stabilirea pensiei, a deciziei nr. C-907/22 din 10.05.2022 și, obligarea emiterii actului administrativ individual în temeiul cererii nr. 92/2022/3828 din 15.03.2022, care prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 01 decembrie 2022, a fost respinsă ca neîntemeiată.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, stabilind starea de fapt și de drept, verificând în raport cu prevederile cadrului legal pertinent legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanțe, conchide că, prima instanță nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, adoptând o hotărâre, care vine în contradicție cu materialele cauzei, motiv din care instanța de apel va casa hotărârea primei instanțe.

Întru susținerea opiniei sale instanța de apel invocă prevederile art.2 alin. (1) din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156-XIV din 14.10.1998, care prevede că, dreptul la pensie îl are persoana care îndeplineşte condiţiile prevăzute de prezenta lege.

Conform art. 5 din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156-XIV din 14.10.1998, în sistemul public, stagiul de cotizare însumează toate perioadele contributive. Perioadele necontributive ale asiguratului asimilate stagiului de cotizare sânt:

a) perioada de îndeplinire a serviciului militar în termen sau cu termen redus;

a[1]) perioada de îndeplinire a serviciului militar prin contract sau a altui serviciu asimilat acestuia, dacă nu este posibilă stabilirea pensiei în condiţiile Legii asigurării cu pensii a militarilor şi a persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne nr.1544-XII din 23 iunie 1993;

b) perioada de îngrijire a unui copil pînă la vîrsta de 3 ani de către unul din părinţi sau de tutore în caz de deces al ambilor părinţi;

c) perioada în care asiguratul a beneficiat de indemnizaţie pentru incapacitate temporară de muncă, de ajutor de şomaj, de alocaţie pentru integrare sau reintegrare profesională;

d) perioada de îngrijire a unui copil cu dizabilitate severă sub vârsta de 18 ani sau a unei persoane cu dizabilitate severă de către unul dintre părinţi, de către tutore sau curator, până la angajarea în funcţia de asistent personal;

e) perioada de rezidenţiat în învăţământul postuniversitar obligatoriu;

f) perioadele de activitate necontributive în funcţia de judecător şi procuror de pînă la 31 decembrie 2005;

g) perioadele în care au fost realizate, până la 1 ianuarie 1999, activităţile specificate la art.50 alin.(1) lit.d)–f).

Perioadele asimilate stagiului de cotizare prevăzute la alin.(2) nu pot însuma în total mai mult de 8 ani, cu excepţia celor prevăzute la lit.a[1]), b), d) şi f).

Totodată conform prevederilor art. 15[2] din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156-XIV din 14.10.1998, dreptul la pensie anticipată pentru carieră lungă se acordă persoanelor care au realizat un stagiu contributiv de cotizare cu 5 ani pentru bărbaţi şi cu 3 ani pentru femei mai mare decât cel prevăzut la art.42 alin.(1). La calcularea stagiului de cotizare necesar acordării pensiei anticipate pentru carieră lungă nu se iau în calcul perioadele necontributive prevăzute la art.5 alin.(2). Cuantumul pensiei anticipate pentru carieră lungă se stabileşte în aceleaşi condiţii în care se stabileşte cel al pensiei pentru limită de vârstă. Pensia anticipată pentru carieră lungă se acordă de la data depunerii cererii. La data îndeplinirii cumulative a condițiilor pentru acordarea pensiilor pentru limită de vârstă prevăzute la art.15 alin.(1) se acordă, la cerere, pensie pentru limită de vârstă prin adăugarea perioadelor necontributive asimilate şi a celor contributive.

Art. 42 al Legii privind sistemul public de pensii nr. 156-XIV din 14.10.1998 indică că: se stabileşte stagiul complet de cotizare de 34 de ani: pentru bărbaţi începînd cu 1 iulie 2018, iar pentru femei începând cu 1 iulie 2024, conform eșalonării prevăzute în tabelul nr.5.

Tabelul nr.5

De la 1 iulie	**Stagiul complet de cotizare**	
	Bărbaţi	**Femei**
2017	33 ani 6 luni	30 ani 6 luni
2018	34 ani	31 ani
2019	34 ani	31 ani 6 luni
2020	34 ani	32 ani
2021	**34 ani**	**32 ani 6 luni**
2022	34 ani	33 ani
2023	34 ani	33 ani 6 luni
2024	34 ani	34 ani

Se stabilește stagiul special de cel puțin 10 ani atât pentru bărbați, cât şi pentru femei, realizat în condiții deosebite de muncă conform art.41 alin.(2^1), cu condiția realizării unui stagiu complet de cotizare prevăzut în tabelul nr.5.

Stagiul special se include la determinarea dreptului la pensie cu condiția că persoanele specificate la alin.(2) au fost ocupate în aceste lucrări ziua completă de muncă.

Conform pct.70 din Regulamentul privind modalitatea de calculare a pensiilor și modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 165 din 21.03.2017, actul de bază care confirmă stagiul de cotizare, conform pct.69 alineatul întâi, este carnetul de muncă. În lipsa carnetului de muncă sau în cazurile în care carnetul de muncă include înscrieri incorecte și imprecise sau lipsesc înscrisurile respective despre anumite perioade de activitate, pentru confirmarea stagiului se iau în considerare adeverințele, extrasele din ordine, contul personal al angajatului în care se reflectă salariul calculat lunar, schema de încadrare și alte documente ce conțin informații referitoare la perioada de muncă.

Conform art.7 alin. (1) din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156-XIV din 14.10.1998, dovada stagiului de cotizare se face pe baza datelor din contul personal, gestionat în conformitate cu Legea privind sistemul public al asigurărilor sociale.

Art.36 din Legea privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489-XIV din 08.07.1999, prevede că, stagiul de cotizare se exprimă în ani și se calculează prin însumarea lunilor pentru care s-au plătit contribuții, în mărimile stabilite, la bugetul asigurărilor sociale de stat și prin împărțirea sumei obținute la 12.

Raportând normele citate la circumstanțele cauzei, Completul judiciar conchide că, instanța de fond neîntemeiat a respins ca neîntemeiată acțiunea înaintată de către *****. Menționând că, ***** nu confirmă stagiul necesar de cotizare de 35,5 ani pentru stabilirea pensiei anticipate pentru carieră lungă în condițiile art. 15^2 al Legii nr. 156/1998, astfel stagiul confirmat fiind de 31,7 ani. Iar conform informației din extrasul din cont, Societatea cu Răspundere Limitată „Soldi”, nu a prezentat informația referitor la calculul salariului ultimei pentru perioada 07.1999-04.2003, motiv din care ca urmare această perioadă nu poate fi inclusă la calculul stagiului de cotizare. *Întrucât,* în ședința de judecată s-a stabilit că în data de 15 martie 2022, când *****, s-a adresat către Casa Teritorială de Asigurări Sociale sectorul Rîșcani, cu cerere prin care a solicitat stabilirea pensiei anticipate pentru carieră lungă în condițiile art. 15^2 al Legii nr. 156/1998, stagiul complet de cotizare pentru femei era de 32 ani 6 luni până în data de 01.07.2022. Însă, în decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sectorul Rîșcani nr. 92/2022/41314 din 12.04.2022, nu s-a inclus perioada de asigurare:

- 15.07.1999 până în data de 14.04.2003 (3 ani şi 8 luni), timp în care ***** era angajată în calitate de servitoare în magazinul „Cascada Azurie”, Filiala Firmei Comerciale de Producţie „Soldi” SRL, fapt confirmat prin: înscrisurile din carnetul de muncă de tip vechi (f.d.16); înscrisurile din carnetul de muncă de tip nou (f.d.19); confirmarea nr.26/1-03/4-21-384/1925 din 17.05.2022 eliberată de Serviciul Fiscal de Stat, prin care se confirmă că s-a obținut venituri şi au fost reţinute obligaţii fiscale în perioada de timp cuprinsă din data de 15.07.1999 până în data de 14.04.2003 (f.d.32);

prin faptul că unitatea emitentă a carnetului de muncă de tip nou a fost chiar Filiala Firmei Comerciale de Producţie (FCP) ”Soldi” în data de 10.04.2001, înscris regăsit chiar pe prima pagină a carnetului de muncă (f.d.17).

-28.06.1994 până în data de 24.05.1995 (10 luni și 28 zile)- timp în care ***** era angajată în calitate de educător la Grădinița nr. 50 din mun. Chișinău, fapt confirmat prin: însrisurile din Carnetul de muncă de tip vechi (f.d.14) precum și Adeverința nr. 109 din 18.05.2022 pentru calcularea pensiei în salariu, emisă de Direcția Educație, tineret și Sport sectorul Rîșcani, prin care se confirmă venitul salarial al Anei Cojocari din cadrul Grădiniței nr. 50 din mun. Chișinău, începând cu luna iunie a anului 1994 și finisând cu luna august a anului 1999 (f.d.31-31 verso).

-15.07.1999 până în data de 14.04.2003 (3 ani și 8 luni)- timp în care ***** era angajată în calitate de servitoare în magazinul ,,Cascada Aurie” Filiala Firmei Comerciale de Producție ,,Soldi”SRL, fapt confirmat prin: Confirmarea nr. 26/1-03/4-21-384/1925 din 17.05.2022 eliberată de Serviciul Fiscal de Stat, prin care se confirmă că s-au obținut venituri și au fost reținute obligații fiscale în perioada de timp cuprinsă din data de 15.07.1999 până în data de 14.04.2003 (f.d.32), înscrisurile din Carnetul de muncă de tip vechi cât și de tip nou (f.d.16, 19), precum și faptul că unitatea emitentă a carnetului de muncă de tip nou a fost chiar Filiala Firmei Comerciale de producție (FCP)- ,,Soldi”, în data de 10.04.2001, înscris regăsit chiar pe prima pagină a carnetului de muncă (f.d.17).

În acest context, Completul judiciar constată că, contrar argumentelor pârâtei, actele prezentate de *****, permit stabilirea ultimei a pensiei anticipate pentru carieră lungă, motive pentru care sunt neîntemeiate argumentele Casei Naționale de Asigurări Sociale, referitoare la netemeinicia solicitării date.

Prin urmare, Completul judiciar apreciază ca neîntemeiat argumentul Casei Naționale de Asigurări Sociale, susținut de către instanța de fond precum că ***** nu confirmă stagiul necesar de cotizare de 35,5 ani, astfel stagiul confirmat fiind de 31,7 ani, iar la determinarea stagiului de cotizare, nu a fost luată în calcul, perioada de activitate indicată în carnetul de muncă din cadrul SRL „Soldi” 07.1999 - 04.2003, deoarece entitatea SRL „Soldi” a prezentat declarațiile REV-5, însă calculul salariului lipsește. *Întrucât,* carnetul de muncă până la aprobarea Regulamentului privind modalitatea de calculare a pensiilor şi modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor nr. 165 din 21.03.2017, constituia documentul de bază privind activitatea de muncă a salariaților pe teritoriul Republicii Moldova şi toate înscrierile referitoare la angajare, transfer, stimulări şi recompense se efectuau în corespundere cu ordinele (dispoziţiile, deciziile, hotărîrile) angajatorului, iar astfel, este imposibil să lipsească calculul salariului, în timp ce înscrisurile în carnetul de muncă sunt prezente.

Astfel, analizând materialele cauzei completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, atestă că, acțiunea înaintată de către ***** împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Rîșcani, terț SRL ,,Soldi”, privind obligarea emiterii actului administrativ favorabil, este una întemeiată. Or, la examinarea în instanța de contencios administrativ a cererii în anulare și obligare a emiterii actului administrativ favorabil, sarcina probațiunii este pusă

pe seama pârâtului, ceea ce nu s-a materializat în realizarea acestui deziderat prin prezentarea probelor ce ar demonstra contrariul celor invocate de către *****.

În acest context, Completul judiciar conchide că prima instanța neîntemeiat a respins acțiunea în situația în care în ședința de judecată cu certitudine s-a stabilit existența temeiurilor, ce duc la anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sectorul Rîșcani nr. 92/2022/41314 din 12.04.2022 „Privind respingerea cererii în stabilirea pensiei", precum și răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. C-907/22 din 10.05.2022, emis la cererea prealabilă și obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să-i stabilească lui ***** pensia anticipată pentru carieră lungă în baza cererii nr. 92/2022/3828 din 15.03.2022. Or, în conformitate cu prevederile art. 224 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, în baza unei acţiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă şi obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenţiei reclamantului de emitere a actului este întemeiată.

Prin urmare, completul specializat constată că prima instanţă nu a supus unei analize minuţioase şi nu a verificat circumstanţele menționate, care, însă, necesitau a fi examinate, prin prisma cadrului legal aplicabil la caz, întru clarificarea tuturor aspectelor importante pentru soluţionarea cazului dat. Iar astfel, se constată că concluziile instanței de fond sunt greșite, iar soluția adoptată- neîntemeiată, reieșind din interpretarea eronată a situației de fapt.

Luând în considerare cele menționate mai sus și având în vedere faptul că, prima instanță nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, dând o interpretare eronată a normelor de drept, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a casa integral hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 01 decembrie 2022, cu emiterea unei noi decizii privind admiterea acțiunii, cu anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sectorul Rîșcani nr. 92/2022/41314 din 12.04.2022 „Privind respingerea cererii în stabilirea pensiei", precum și răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. C-907/22 din 10.05.2022, emis la cererea prealabilă, și obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să-i stabilească lui Cojocari Ana pensia anticipată pentru carieră lungă în baza cererii nr. 92/2022/3828 din 15.03.2022.

În conformitate cu prevederile art.240 alin.(1) lit. c) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,-

d e c i d e:

Se casează integral hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 01 decembrie 2022, emise în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de către ***** împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, Casei Teritoriale de Asigurări

Sociale Rîșcani, terț SRL ,,Soldi”, privind obligarea emiterii actului administrativ favorabil.

Se emite o nouă decizie prin care se admite acțiunea înaintată de către ***** împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Rîșcani, terț SRL ,,Soldi”, privind obligarea emiterii actului administrativ favorabil.

Se anulează decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sectorul Rîșcani nr. 92/2022/41314 din 12.04.2022 ,,Privind respingerea cererii în stabilirea pensiei”, precum și răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. C-907/22 din 10.05.2022, emis la cererea prealabilă.

Se obligă Casa Națională de Asigurări Sociale să-i stabilească Cojocari Ana pensia anticipată pentru carieră lungă în baza cererii nr. 92/2022/3828 din 15.03.2022.

Decizia este executorie din momentul emiterii, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni.

Președintele ședinței, judecătorul	Veronica Negru
Judecător	Ina Dutca
Judecător	Ecaterina Palanciuc